

گفت و گوی «قاب کوچک» با دست

خاطره بازی با

این برنامه براساس دا

آفرین مهبینی / نوشین مجلسی

روزنامه نگار

در آستانه میلاد حضرت علی (ع) که با روز «پدر» قرین شده است، سراغ دست‌اندرکاران یکی از برنامه‌های کودک رفتیم که با نام «با بابام» از شبکه پویا پخش می‌شود. برنامه‌ای که پیوند جالبی هم با حوزه کتاب دارد. این برنامه عروسکی با الهام از قصه‌های کتاب «با بابام» و مجموعه انیمیشن آن ساخته شده است. عروسکی در هر قسمت خاطرات یک پدر و دختر را روایت می‌کند؛ قصه‌هایی که به صورت فلش بک با بخش‌هایی از انیمیشن می‌بینیم و می‌شنویم. در ادامه ضمن نگاهی به این اثر، با امیر سهیلی (بازیگر)، علی افشاری (عروسک‌گردان) و اکرم عبدی (صداپیشه) گپ زدیم.

۱ برنامه‌ای با پشتوانه کتاب و پویانمایی

پس از استقبال مخاطبان از فصل اول مجموعه پویانمایی «با بابام»، محصول مرکز انیمیشن سوره به کارگردانی زینب سادات بدری و نویسندگی امیررضا مافی، که در نوروز ۱۴۰۳ روی آنتن رفت، برنامه عروسکی «با بابام» به سردبیری و تهیه‌کنندگی محمدصادق رحمانی پور تولید شد و رنگ آنتن گرفت. همچنین مجموعه کتاب‌های «با بابام» به قلم امیررضا مافی توسط انتشارات مهرک، امسال در نمایشگاه کتاب تهران رونمایی شد. قصه‌های این مجموعه کتاب برگرفته از فصل اول انیمیشن است. هر کتاب از مجموعه «جهان قصه‌های با بابام» یک نام دارد که از جمله آنها می‌توان به باغ بستنی، زیارت، غذای رنگی، شهر بازی و... اشاره کرد. مرکز انیمیشن سوره ساخت فصل دوم این سریال انیمیشنی را نیز به تهیه‌کنندگی فاطمه سادات ابوترابی در ۲۶ قسمت در دست تولید دارد.

۲ یک پوشش تلویزیونی

همزمان با پخش برنامه «با بابام»، مدتی است پوشش کشوری #بابام راه‌اندازی شده و کودکان می‌توانند با تهیه مجموعه کتاب «با بابام» از طریق ارسال عدد ۵ به سامانه پیامکی ۹۰۰۰۶۰۶۴، خاطرات خود با پدران‌شان را نقاشی کنند و به کانال «با بابام» در پیام‌رسان شاد به آدرس @bababam ارسال کنند و برنده جایزه شوند. این برنامه به نویسندگی عاطفه سادات ساجد پنجشنبه و جمعه‌ها ساعت ۹ روی آنتن شبکه پویا می‌رود و بازپخش آن همان روز ساعت ۱۳ است.

۳ بابای قصه

امیر سهیلی، بازیگری است که در کارنامه خود، تجربه‌های ویژه‌ای در زمینه آثار کودک و نوجوان دارد. از معروف‌ترین این اثرها می‌توان به برنامه محبوب «سر سفره خدا» اشاره کرد. همچنین او را با ایفای نقش «رامین فود» در سریال «نون‌خ» به خاطر داریم. این هنرپیشه در نقش پدر در برنامه «با بابام» حضور دارد. سهیلی در مورد ساختار کلی این مجموعه برنامه به قاب کوچک گفت: این برنامه یک ساختار نمایشی تقریباً ترکیبی است که در آن از ترکیب کاراکتر عروسک و شخصیت استفاده شده است. این ساختار در وهله اول باید طراحی می‌شد تا اصطلاحاً شخصیت دربیاید و این ارتباط باورپذیر شود. مخصوصاً برای بچه‌ها که بپذیرند و قبولش کنند. بازیگر نقش بابا در ادامه از صداپیشه نقش عروسک با عنوان حرفه‌ای یاد کرد و باور دارد که اکرم عبدی به خوبی توانسته این شخصیت را باورپذیر کند. وی گفت: او از ابتدا در خوانش کار توانست ارتباط خوب و گرمی با نقش پدر برقرار کند و به همین دلیل فکر می‌کنم که بچه‌ها دوستش داشته باشند.

۴ یک کار سهل و ممتنع

سهیلی در مورد این‌که این برنامه برگرفته از کتاب با بابام است، توضیح داد: در نگاه اول شاید این کار ساده به نظر برسد که نمایشی از روی کتاب ساخته شود، به لحاظ این‌که قصه آماده است اما پرداخت آن در بازیگری، کارگردانی و نمایشی‌کردنش با ادبیات ساده داستانی فرق می‌کند. باید دراماتیک شود، چون بچه‌ها ذهن فانتزی خوبی دارند، وقتی کتاب می‌خوانند هر جور که دوست دارند آن را تخیل می‌کنند. بنابر این ساختن کاراکتری که در ذهن‌شان بماند کار راحتی نیست.

سهیلی ادامه داد: به دلیل برآوردها و بودجه کمی که همیشه متأسفانه برای کار کودک چه در تئاتر و چه برنامه‌های تلویزیونی در نظر گرفته می‌شود، ما مجبور شدیم با هر آنچه در اختیار داریم یک کار بسازیم و اگر تجربه کاری من در حوزه کودک نبود، کارم سخت می‌شد. به همین نسبت تجربه کاری اکرم عبدی به عنوان صداپیشه و صدالبته عروسک‌گردانی علی افشاری عزیز باعث شد این برنامه به سرعت ساخته شود و انسجام پیدا کند و به یک نمایش تلویزیونی قابل قبول، تبدیل شود.

۵ غرق در دنیای خیال

سهیلی بایان یک خاطره از دوران کودکی‌اش ادامه داد: ما وقتی بچه بودیم در قابلمه برای مان فرمان یک اتوبوس بود. من وقتی خیلی کوچک بودم با خواهرهایم واقعاً سوار این اتوبوس خیالی می‌شدیم و حرکت می‌کردیم؛ هرجای ایران و جهان را که دل‌مان می‌خواست سوار بر این اتوبوس خیالی می‌گشتیم، پس این جادو را ساختن کار راحتی نیست.

این بازیگر همچنین درباره کارهایی که در دست دارد، گفت: سریال لالایی را به اتفاق جمعی از دوستان از جمله داریوش فرضیایی، نعیمه نظام‌دوست، ابراهیم شفیع، امیرمحمد متقیان، گوهر خیراندیش و حامد وکیلی، یک فصل‌ش را تمام کردیم و فصل دوم این سریال هم فیلمبرداری شده است. از نظر من از هر لحاظ (کارگردانی، نویسندگی و بازیگری) کار بسیار جذاب‌تر و پخته‌تر از فصل اول ارائه خواهد شد. سهیلی به برنامه سر سفره خدا هم اشاره کرد و گفت: سال‌هاست به صورت ویژه برنامه در ماه مبارک رمضان در حال پخش است. امید می‌رود به صورت روزانه از شبکه پویا پخش شود.

۶ شخصیت کتابی عروسک

علی افشاری، عروسک‌گردان برنامه است که با او گفت‌وگو کردیم. او در مورد برنامه گفت: چیزی که جالب و جذاب است، ساختن این برنامه از روی کتاب است. تولید، در نشست‌های با تهیه‌کننده و کارگردان کار داشتیم، کتاب زدم و با دیدن عروسکی که از شخصیت کتاب ساخته بود احساس خوبی در من ایجاد شد. چراکه عروسک دقیقاً مانند شخصیت آفریده شده در داستان کتاب بود، با همان مشخصات این باعث می‌شد کودکان که مخاطب اصلی برنامه هستند، بتوانند با این عروسک ارتباط درستی برقرار کنند. افشاری تأکید کرد بهتر است از این دست برنامه‌ها که بر پایه کتاب و روایت کودکان است بیشتر ساخته شود تا آنها بتوانند بهتر یاد بگیرند چطور با بزرگ‌ترها ارتباط برقرار کنند.

ارتباط پیچیده با عروسک

از سهیلی به واسطه پیشینه کارش در حوزه کودک درباره چگونگی ارتباط با عروسک پرسیدیم و او پاسخ داد: این مقوله بسیار پیچیده است، در اینجا چهار رکن اصلی وجود دارد. ما در وجود انسان، کنش یعنی اعمالی را که یک بدن قرار است انجام دهد، داریم و فقط دیالوگ به آن اضافه می‌شود اما در عروسک در دو بخش مجزا اتفاق می‌افتد. یعنی یک آدم، مسئول گرداندن حرکات بدن این بازیگر خیالی عروسکی است و آدمی دیگر باید صدای عروسک را بگوید. خیلی وقت‌ها صداپیشه به طور بداهه خیلی حرف‌ها را می‌زند که ممکن است منوط بر متن نباشد. در این خصوص اتفاقی که بین عروسک‌گردان و صداپیشه می‌افتد و تلفیق این دو باعث می‌شود در خیال کودک تبدیل به یک کاراکتر زنده ولی فانتزی شود. پس کار بسیار سختی است و به نظرم، بین اکرم عبدی (صداپیشه) و علی افشاری دوست بسیار قدیمی و حرفه‌ای من، به عنوان عروسک‌گردان این تلفیق کاری اتفاق افتاده است. این موضوع عروسک را به یک کاراکتر باورپذیر تبدیل می‌کند که در این صورت ارتباط گرفتن آن با عروسک‌های دیگر راحت‌تر خواهد بود، چون از یک جنس هستند اما ارتباط گرفتنش با انسان که در یک قاب دیده می‌شوند باز کار ساده‌ای نیست. ترکیب اینها نیاز به متن و کارگردانی خوب دارد.

